

הוסף ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il

מנחות דף קד.

האם, ובשביל מה צריך ריבוי שדם כבשר בדינים דלהלן? [תוד"ה הואיל].

בדס מת	בדס שרץ	בדס נבילות	להו"א בתוס'
צריך - דדם גזעו מחליף	צריך - לדס צלול שיטמא בכעדשה	לא צריך ¹	
צריך - ללמד שמטמא	צריך - ללמד שמטמא	צריך - ללמד שמטמא ²	למסקנת התוס'

אין מתנדבים נסכים בשיעור של: לוג, שנים, וחמשה, עבר והתנדב מה הדין? [תוד"ה ואין].

לדיוק תוס' מרש"י	לסברת תוס'	באמר "הרי עלי"
בלוג ושני לוג: פטור בחמשה לוג: תלוי אם יש קבע ⁴	לחכמים: צריך להשלים לר' שמעון: פטור ³	
בלוג ושני לוג: פטור בחמשה לוג: תלוי אם יש קבע	בלוג ושני לוג: פטור בחמשה לוג: תלוי אם יש קבע	באמר "הרי אלו לנסכים"

המתנדב חמשה לוגים או אחד עשר לוגים, מה הדין?

באחד עשר	בחמשה	לרבא - אין קבע
מקריב כל מה שראוי איך שירצה ⁶	יקריב ד', והחמישי יהיה מותר לנדבה ⁵	
לצד דאין קבע: מקריב כל מה שראוי איך שירצה לצד שיש קבע: ישלים לייב	לצד דאין קבע: יקריב ד', והחמישי יהיה מותר לנדבה לצד שיש קבע: ישלים לשש	לאביי - ספק

¹ והוכיחו תוס' ממה שאמרו בגמ' ששיעור דם לטמא הוא ברביעית "הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על כזית" - משמע שדם טמא מחמת שחשוב כבשר.

² בסוף דבריהם חזרו בהם ממה שביארו שבדם נבילות לייצ ריבוי, ורק בשרץ ומת צריך ריבוי כי יש בהם חידוש מסויים, דהוקשה להם אם דם כבשר מדוע לא אמרינן גבי היתר נבילה שכשהותרה נבלה הותר גם דמה, כמו שאמרו גבי חלב וגיד שכשהותרה נבלה הותרה היא וחלבה וגידה. אלא עיי' שדם אינו כבשר, ואיי' מה שסי' לר' יהודה שדם נבילות טמא - הוא משום איזה ריבוי, ומסברא אמרינן שהוא ברביעית שיכול לעמוד על כזית.

³ הקשו תוס', דלעיל גבי מנחות (דף קג). אמרינן דאם אמר חצי עשרון יביא שלם, עשרון ומחצה יביא שנים, ואיי' היי' יצטרך להשלים לשיעור כמו במנחות. ותירצו דשמא באמר "הרי עלי" היי' דצריך להשלים, והיינו כדעת חכמים במשנה לעיל. ולפי"ז לדעת ר"ש דסי' שהיכא שלא התנדב כדרך המתנדבים פטור - היי' פטור.

⁴ כן מבואר בלשון רש"י בד"ה יש קבע, שהספק של הגמ' מיירי באמר "הרי עלי", ולפי"ז מבואר שכבר בתחילה הבינה הגמ' שיש הבדל בין שנים לחמשה האמורים במשנה, דבשנים לא קדשי בכלל וחמשה בדיעבד קדשי, ורק יש נדון האם ארבעה מתוכם קרבים והחמישי לנדבת ציבור, או צריך להשלימו לששה. [ומה שרב אשי השוה לקמן שנים לחמשה, הכוונה מה שנים לא ראויים להקרבה גם חמשה לא ראויים להקרבה עד שישלים, ועי' באורך ביד בנימין].

⁵ פשט רבא מזה שהוצרכנו לריבוי ד"יהיה" שאם רצה להוסיף על שלשה יוסיף, ועיי' קאי על חמש דהא על ארבע ושש ויותר משש פשיטא שקרבים כמות שהם, (דשבע ראוי לפר ואיל, ושמונה לשני אלים, ותשע לפר וכבש, ועשר לפר ואיל וכו'), אלא עיי' שבא לרבות לחמש שקרבים כמות שהן גם בלי שיוסיף לשש, והיינו שיקריב ד' והחמישי יהיה מותר לנדבת ציבור.

⁶ פי' דכיון דסי' דאין קבע לנסכים איי' אין צד להסתפק שמא הכוונה דוקא לשני פרים ועד שלא מביא לייב לוג לא יקרבו, ומטעם שאולי איי' להביא שני אלים וכבש (שלזה צריך ייא לוג) "דתרי מחד מחד מינא לא אמרינן", דאפי' לא אמרינן יכול להביא ששה לפר וארבה לאיל ואחד לנדבת ציבור ואין לך תרי מחד מינא וחד מחד מינא.

חונן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il

מנחות דף קד:

האם מתנדבים יין או שמן בפני עצמן, וכיצד נוהג בהם?

שמן	יין	
אין מתנדבים ⁷	מתנדבים - ומנסכן לשיתין	לר' עקיבא
מתנדבים - וקומצו, ומקטיר הקומץ, והשיריים נאכלים	מתנדבים - ומנסכן לשיתין	לר' טרפון

המתנדב מנחה איזה סוג מנחה יביא?

במפרש	בסתמא	
יביא מה שפירש ואפי' מנחת נסכים ⁹	אחת מחמשת מנחות הנדבה ⁸	לתנא קמא
יביא מה שפירש ואפי' מנחת נסכים	מנחת סולת - המיוחדת שבמנחות	לר' יהודה

האומר פירשתי מנחה של עשרונות ואיני יודע מה פירשתי, כמה יביא?

בפירש ולא קבע כלי	בפירש ולא קבע כלי	
מביא ששים עשרונים	מביא ששים עשרונים	לרבנן
מביא מאחד ועד ששים	לחזקיה: מביא מאחד ועד ששים ¹⁰ לר' יוחנן: מביא ששים עשרון בששים כלים ¹¹	לרבי

⁷ ס"ל לר"ע ששונה שמן מדין, דין גם כשבא עם סולת ושמן הוא בא בכלי בפני"ע ולא מערבין אותו איתם, משא"כ שמן שבא מעורב עם הסולת ולא בפני"ע לכך אינו מתנדב לו לבד.

⁸ והם: סולת, מחבת, מרחשת, חלות ורקיקין. אולם רבוכה - לא יביא בנדבה, דלא באה אלא לחובה בקרבן תודה עם הזבח.

⁹ כלומר, דדוקא במפרש מביא מנחת נסכים, אבל בלא פירש יביא דוקא לאחת מחמש המנחות דלעיל.

¹⁰ סך הכל הוא 1830 עשרונות.

¹¹ כתב בחק נתן, שדברי ר' יוחנן שאמר שמביא ששים עשרונים בששים כלים, זה דוקא אליבא דרבי, אבל לרבנן מביא מנחה גדולה של ששים עשרונות ויוצא בזה ידי נדרו.